

jeugd

MONITOR / ZEELAND

JEUGDMONITOR ZEELAND
Jongvolwassenen 2012

Rapport Tholen

Middelburg, oktober 2012

Colofon

© SCOOP 2012

Samenstelling

Kris Louwerse
Esther van Sprundel

SCOOP

Kousteensedijk 7
Postbus 407
4330 AK Middelburg
Telefoon (0118) 682500
Telefax (0118) 635311
www.scoopzld.nl
scoop@scoopzld.nl

*Deze uitgave is tot stand gekomen in opdracht van de Provincie Zeeland.
De Provincie Zeeland streeft naar een goede sociale en culturele infrastructuur in Zeeland,
in samenwerking met anderen. Als sociaal-cultureel kennis- en ontwikkelingsinstituut ondersteunt
SCOOP de Provincie bij haar taken in het sociaal-cultureel beleid*

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Deel 1: Uitkomsten onderzoek jongvolwassenen – Oosterschelderegio (2004-2008-2012).....	6
Deel 2: Uitkomsten onderzoek jongvolwassenen – Tholen (2012).....	9
Achtergronden	9
Opleiding.....	10
Werk.....	11
Geldzaken.....	12
Wonen en woonomgeving	13
Gezondheid	14
Vrije tijd en (sport)verenigingen	16
Mobiliteit.....	17
Ongewenst gedrag	18
Politiek en maatschappij	19
Bijlage 1: Responsverantwoording.....	20

Inleiding

In dit rapport worden de belangrijkste uitkomsten van het onderzoek onder jongvolwassenen weergegeven. Van elke gemeente in Zeeland is een apart rapport opgesteld.

Provinciaal zien we een aantal trends. Op het gebied van ervaren gezondheid, schulden, gokken en roken doen de huidige jongvolwassenen het beter dan de vorige generaties jongvolwassenen. Criminaliteit en discriminatie zijn gedaald. Vergeleken met de vorige generaties bewegen en lezen de huidige jongvolwassenen minder en zijn ze minder geïnteresseerd in politieke onderwerpen. Daarnaast valt de verandering in tijdsbesteding op. Meer tijd wordt besteed aan social media en internet en minder aan het bellen met vrienden en het ontmoeten van vrienden bij elkaar thuis.

Onderzoek

Het onderzoek onder jongvolwassenen is voor de derde keer uitgevoerd. Via het GBA zijn alle jongvolwassenen geboren in 1989, 1990 of 1991 (21 tot en met 23 jaar) aangeschreven met het verzoek deel te nemen aan het onderzoek. In 2004 en 2008 zijn vergelijkbare onderzoeken uitgevoerd door de Jeugdmonitor Zeeland, maar dan uitsluitend in het cohort dat 21 jaar werd in het jaar van onderzoek.

In 2008 leverde het onderzoek onder 21-jarigen een probleem op. Het bleek niet mogelijk de uitkomsten uit te splitsen op het niveau van gemeenten, door te lage aantallen. Daarom is er dit jaar voor gekozen het cohort uit te breiden met 22- en 23-jarigen. Dat leverde wel voldoende respons op om op gemeenteniveau uitspraken te kunnen doen.

Voor de vergelijking in de tijd kunnen we uitsluitend naar de 21-jarigen kijken, omdat in 2004 en 2008 de 22- en 23-jarigen geen onderdeel uitmaakten van het onderzoek. Door een te lage respons van de 21-jarigen kunnen we deze vergelijking niet maken op gemeenteniveau, maar wel op regionaal en provinciaal niveau. De term "regionaal" is niet helemaal juist, omdat we ook een onderscheid maken tussen steden en platteland. In tabel 1 is te zien hoe de Zeeuwse gemeenten zijn verdeeld over drie regio's, steden en platteland. Voor elk van deze in totaal vijf gebieden is een vergelijking in de tijd beschikbaar. In de gemeentelijke rapportages is de vergelijking in de tijd opgenomen die voor de betreffende gemeente het meest relevant is.

Tabel 1. Verdeling van de Zeeuwse gemeenten over drie regio's, steden en platteland

Gebied	Gemeenten
Oosterschelderegio	Borsele, Goes, Kapelle, Noord-Beveland, Reimerswaal, Schouwen-Duiveland, Tholen
Walcheren	Middelburg, Veere, Vlissingen
Zeeuws-Vlaanderen	Hulst, Sluis, Terneuzen
Steden (Z-4)	Goes, Middelburg, Terneuzen, Vlissingen
Platteland	Borsele, Kapelle, Hulst, Noord-Beveland, Reimerswaal, Schouwen-Duiveland, Sluis, Tholen, Veere

Respons

In totaal hebben 3149 jongvolwassenen de vragenlijst ingevuld, waarvan 253 uit de gemeente Tholen. Op Zeeuws niveau blijft de respons van niet-studerende jongeren wat achter bij die van studerende jongeren. Voor deze analyse hebben we het databestand gewogen naar het niveau van de opleiding die men volgt, de regio waar men woont, de leeftijd en het geslacht, waardoor de verschillen in respons op deze vier kenmerken zijn gecorrigeerd. Meer informatie over de respons kunt u vinden in de bijlage.

Opzet rapport

De belangrijkste uitkomsten van het onderzoek onder jongvolwassenen worden per thema gepresenteerd. Het rapport van Tholen bestaat uit twee delen. In het eerste deel worden de ontwikkelingen in de tijd beschreven *op het niveau van de Oosterschelderegio*. In het tweede deel worden de *gemeentelijke* uitkomsten van het onderzoek in 2012 gepresenteerd. Waar opvallende verschillen bestaan in vergelijking met de andere gemeenten uit de Oosterschelderegio of de rest van Zeeland, wordt dit vermeld.

Gespreksronde

De uitkomsten van het onderzoek worden in het najaar van 2012 besproken met vertegenwoordigers van de gemeente aan de hand van dit rapport. Hierbij is gelegenheid tot het stellen van aanvullende vragen zoals vragen over aanvullende cijfers of analyse, dan wel advies- en informatievragen.

Deel 1: Uitkomsten onderzoek Jongvolwassenen – Oosterschelderegio (2004-2008-2012)

Achtergronden

Aandeel niet-gelovigen neemt toe

In de gemeenten van de Oosterschelderegio wonen ruim acht van de tien jongvolwassenen (21-jarigen) nog bij hun ouders of verzorgers. Eén op de tien woont samen met een partner. Bijna driekwart geeft aan ooit kinderen te willen, maar de meesten pas over 5 jaar of nog later.

Steeds meer jongvolwassenen doen iets in het huishouden. Ook valt op dat meer jongvolwassenen aangeven niet alle taken in het huishouden op zich nemen.

Het aandeel niet-gelovigen is in de loop van de tijd toegenomen.

Opleiding

Ruim de helft van de jongvolwassenen studeert op dit moment

De helft van de 21-jarigen heeft een mbo-opleiding afgerond. Vergeleken met 2008 (1%) hebben iets meer 21-jarigen (4%) al een hbo-diploma. Ruim de helft geeft aan op dit moment te studeren (voltijd of deeltijd). Van degenen die nog studeren volgen zes van de tien een mbo-opleiding, een derde volgt een hbo-opleiding, één op de twintig zit op de universiteit.

Het opleidingsniveau van de moeders van de jongvolwassenen uit de Oosterschelderegio lijkt te stijgen. Vergeleken met 2008 hebben minder moeders een mulo/mavo diploma, meer moeders hebben een mbo diploma.

Werk

Minder jongvolwassenen hebben op dit moment een baan of bijbaan naast hun studie; minder jongvolwassenen zien carrièremogelijkheden voor zichzelf in Zeeland

Ruim acht van de tien jongvolwassenen hebben op dit moment een betaalde baan of bijbaan. Dit is minder vergeleken met 2008: toen had ruim negen op de tien een betaalde baan of bijbaan. Voornamelijk minder jongvolwassenen hebben een baan of bijbaan naast hun studie.

Bijna de helft van de jongvolwassenen die werken heeft een fulltime baan (>32 uur). De meeste jongvolwassenen werken in de (detail)handel (20%), gezondheids- en welzijnszorg (15%) en horeca (14%). Opvallend is dat in 2012 (36%) iets meer jongvolwassenen dan in 2004 (30%) aangeven dat ze in Zeeland geen carrièremogelijkheden zien voor zichzelf.

Geldzaken

Minder jongvolwassenen hebben schulden

De voornaamste bron van inkomen voor jongvolwassenen is loon, al dan niet in combinatie met een bijdrage van de ouders en/of een studiebeurs. Het netto inkomen ligt voor twee derde van de jongeren onder de € 1000.

Positief is dat nu minder 21-jarigen aangeven dat ze een schuld hebben dan in 2004: 5% t.o.v. 16%. Ook de schulden die de jongvolwassenen hebben zijn minder hoog. In 2004 had 6% een schuld van meer dan €2000; in 2012 maar 1%. Minder jongvolwassenen hebben wel eens hulp gezocht om problemen vanwege schulden op te lossen.

Wonen en woonomgeving

Meer jongvolwassenen vinden dat er voldoende voorzieningen zijn in de buurt

Ruim één op de zeven jongvolwassenen woont zelfstandig. Van deze jongvolwassenen woont de helft in een huurwoning, vier van de tien in een koopwoning en één tiende woont op kamers. Bijna één op de acht jongvolwassenen staat een jaar of langer ingeschreven voor een huurwoning. Dit aandeel is gestegen. In totaal zoeken drie van de tien jongvolwassenen een woning om te huren of te kopen.

Bijna driekwart van de jongvolwassenen uit de Oosterschelderegio vindt dat er voldoende voorzieningen zijn in de buurt. Dit zijn er meer vergeleken met 2004 (63%) en 2008 (70%).

Gezondheid

Meer jongvolwassenen vinden dat ze een uitstekende gezondheid hebben

Ruim negen van de tien jongvolwassenen vinden de eigen gezondheid goed of zelfs uitstekend. Meer zijn hun gezondheid zelfs uitstekend gaan vinden.

Het aandeel jongvolwassenen met overgewicht is niet veranderd. Een kwart heeft overgewicht of obesitas. Eén op de zeven haalt de norm gezond bewegen (dagelijks een uur sporten/intensief bewegen).

Meer jongvolwassenen vinden dat ze voldoende vriend(inn)en hebben. Ze hebben hun vriend(inn)en vaker op school (basisschool / middelbare school / vervolgopleiding) leren kennen.

Ook hebben meer jongvolwassenen altijd iemand naar wie ze toe kunnen gaan om te praten, als ze een probleem hebben of ergens mee zitten. Jongvolwassenen gaan dan meestal naar een vriend of vriendin (52%), al is dit wel gedaald sinds 2008 (62%). Meer jongvolwassenen (26%) gaan vergeleken met 2008 (18%) naar hun (pleeg- of stief)moeder.

Verlaving (gokken, roken, drugs, alcohol)

Minder jongvolwassenen gokken

Meer jongvolwassenen (84%) hebben de afgelopen 4 weken niet gegokt om geld, in 2004 had 77% niet gegokt. Er zijn geen veranderingen in de tijd wanneer we kijken naar roken en alcohol. Ruim een derde van de jongvolwassenen rookt. Bijna negen van de tien jongvolwassenen drinken wel eens alcohol. Van de alcohol drinkende jongvolwassenen hebben ruim zes van de tien de afgelopen 4 weken minstens 1 keer vijf glazen of meer gedronken bij één gelegenheid. Bijna één op de tien jongvolwassenen heeft de afgelopen 4 weken drugs gebruikt.

Vrije tijd en (sport)verenigingen

Gebruik van social media neemt toe; bellen met vrienden neemt af

Twee van de vijf jongvolwassenen zijn lid van een sportvereniging en één van de vijf is lid van een andere vereniging (geen sport).

Een derde van de jongvolwassenen is de afgelopen vier weken naar een discotheek geweest. Dat is minder dan in 2004. Ook zijn minder jongvolwassenen naar een feest op een sportclub geweest. Meer dan de helft bezocht de afgelopen vier weken een café, een restaurant of een feest bij vrienden/vriendinnen.

Qua tijdsbesteding zien we dat steeds meer 21-jarigen iets doen met social media (nu ruim acht van de tien). Ook surfen steeds meer jongvolwassenen -niet voor werk/opleiding- op internet (op dit moment ruim negen van de tien). Minder tijd wordt besteed aan het bellen met vrienden/vriendinnen en lezen. Een derde belt niet met vrienden, vier van tien lezen niet.

Mobiliteit

Minder jongvolwassenen hebben een auto tot hun beschikking

Driekwart van de jongvolwassenen heeft een auto tot zijn beschikking. Ruim acht van de tien maken wel eens gebruik van een auto. Zowel het tot hun beschikking hebben van als het gebruik van een auto is minder dan 2008. In 2012 wordt er vooral minder van de auto gebruik gemaakt voor woon-werkverkeer en om naar school/opleiding te gaan.

Bijna zes van de tien jongvolwassenen maken wel eens gebruik van het openbaar vervoer. Jongvolwassenen zijn iets minder gebruik gaan maken van het openbaar vervoer in hun vrije tijd, op dit moment gebruikt ongeveer een kwart van de jongvolwassenen hiervoor het openbaar vervoer.

Ongewenst gedrag

Minder jongvolwassenen zijn in aanraking geweest met de politie.

Eén op de twintig jongvolwassenen heeft in het afgelopen jaar met de politie te maken gehad voor het plegen van een strafbaar feit. Het aandeel jongvolwassenen dat in aanraking is geweest met de politie is in de loop van de tijd afgenomen.

Ongeveer één op de tien is het afgelopen jaar slachtoffer geweest van criminaliteit. Het aandeel jongvolwassenen dat slachtoffer is geweest van discriminatie is gedaald. Eén op de twintig jongvolwassenen is de afgelopen twee jaar gediscrimineerd.

Politiek en maatschappij

Vergrijzing wordt groot probleem; interesse in politieke onderwerpen neemt af

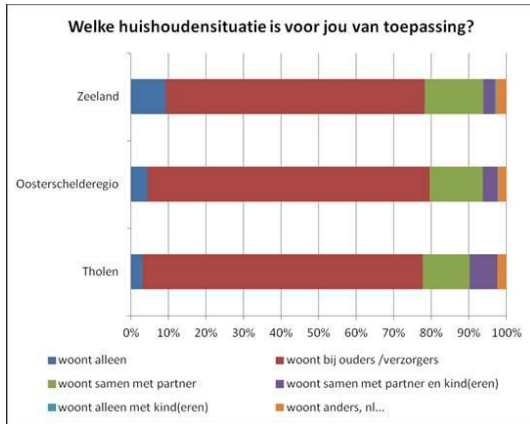
Aan de jongvolwassenen is gevraagd wat zij denken dat over tien jaar in Zeeland het grootste probleem zal zijn. Dit is sterk veranderd over de tijd. Vergrijzing staat nu met stip op nummer 1 (33%), dat percentage is toegenomen in de loop van de tijd. Steeds minder jongvolwassenen denken dat criminaliteit en oorlog/terrorisme de grootste problemen zullen zijn. Net als in 2004 denkt nu ruim één op de tien jongvolwassenen dat werkloosheid het grootste probleem zal worden, in 2008 dacht één op de twintig dit. Tot slot valt op dat 16% van de jongvolwassenen denkt dat er over tien jaar geen grote problemen zullen zijn in Zeeland, in 2004 dacht 11% dit.

Steeds meer jongvolwassenen zijn niet geïnteresseerd in politieke onderwerpen. Een derde van de jongvolwassenen is niet geïnteresseerd in politieke onderwerpen, in 2004 was dit een kwart.

Deel 2: Uitkomsten onderzoek Jongvolwassenen – Tholen (2012)

Achtergronden

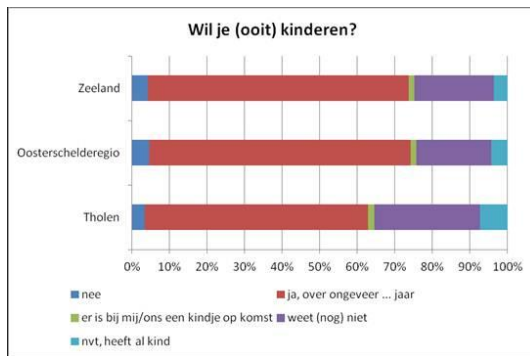
- **Meer Thoolse jongvolwassenen wonen bij hun ouders**

Driekwart van de Thoolse jongvolwassenen woont bij hun ouders. Vergeleken met de overige gemeenten in Zeeland wonen meer jongvolwassenen in Tholen bij hun ouders. Dit is ook te zien in het feit dat Thoolse jongvolwassenen minder vaak huishoudelijke taken op zich nemen, zoals koken. Vergeleken met Zeeland (88%) doen minder Thoolse jongvolwassenen (83%) **iets** in het huishouden. Er is geen verschil met de regio.

Vergeleken met Zeeland (9%) wonen minder Thoolse jongvolwassenen (3%) alleen.

- **Meer Thoolse jongvolwassenen wonen samen met partner en kind(eren).**

Vergeleken met de overige Zeeuwse jongvolwassenen (3%), en de Oosterschelderegio (4%), wonen meer Thoolse jongvolwassenen (7%) samen met partner en kind(eren).

Zes van de tien Thoolse jongvolwassenen willen op termijn een kindje (waarvan zeven op de tien pas over vijf jaar of later). Vergeleken met de rest van de regio en Zeeland willen minder Thoolse jongvolwassenen op termijn een kindje. Dit is voor een gedeelte te verklaren omdat meer Thoolse jongvolwassenen al een kindje hebben. Maar dit komt ook omdat vergeleken met Zeeland (21%) en de regio

(20%) meer Thoolse jongvolwassenen (28%) niet weten of ze in de toekomst kinderen willen.

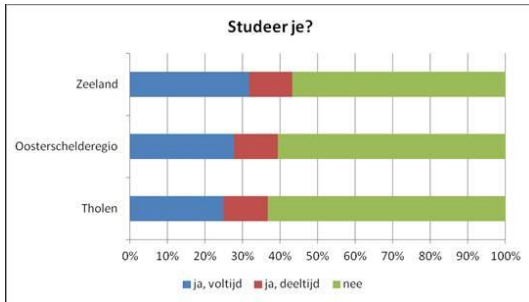
- **In Tholen wonen meer protestantse en reformatorische jongvolwassenen.**

Wat betreft religie zijn er nogal wat verschillen met Zeeland. Zo wonen in Tholen vergeleken met Zeeland meer protestantse en reformatorisch jongvolwassenen en minder rooms-katholieke jongvolwassenen en jongvolwassenen die geen geloofs/levensovertuiging hebben. Vergeleken met de regio wonen in Tholen ook meer protestantse jongvolwassenen en minder jongvolwassenen die geen geloofs/levensovertuiging hebben. Vergeleken met jongvolwassenen uit de rest van Zeeland en de regio geven minder jongvolwassenen uit Tholen aan dat religie een heel kleine rol speelt of dat het geloof geen betekenis heeft in hun leven.

Vergeleken met de overige jongvolwassenen in Zeeland (87%) zijn meer Thoolse jongvolwassenen (94%) van autochtone komaf. Er is geen verschil met de regio.

Opleiding

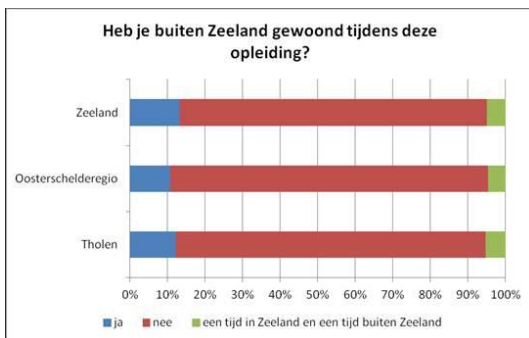
- **Minder Thoolse jongvolwassenen studeren op dit moment**

Bijna twee derde van de Thoolse jongvolwassenen heeft mbo of hbo als hoogst afgemaakte opleiding. Vergeleken met jongvolwassenen uit de rest van Zeeland (48%) hebben meer Thoolse jongvolwassenen (56%) een mbo-diploma.

Op dit moment studeert bijna twee derde van de Thoolse jongeren (63%) niet. Dat zijn er meer dan in de rest van Zeeland (57%). Een kwart van de Thoolse (25%) jongvolwassenen volgt een voltijd studie terwijl in de rest van Zeeland (32%) bijna een derde dit doet.

- **Meer Thoolse jongvolwassenen studeren buiten Zeeland.**

Vergeleken met de regio (34%) en Zeeland (26%) stond de onderwijsinstelling, waar de Thoolse jongvolwassenen (62%) hun hoogste opleiding hebben gevolgd, relatief vaak buiten Zeeland. Dit betekent echter niet dat Thoolse jongvolwassenen vaker buiten Zeeland hebben gewoond tijdens deze opleiding. Tholen verschilt op dit punt namelijk niet met Zeeland en de regio.

Net als bij de *hoogste opleiding die is afgerond* valt op dat relatief veel Thoolse jongvolwassenen (62%) op dit moment buiten Zeeland studeren. Aan de jongvolwassen die op dit

moment buiten Zeeland studeren is de volgende vraag gesteld: *Als je je opleiding die je nu volgt in Zeeland had kunnen volgen, had je dan voor de opleiding in Zeeland gekozen?* De helft van de Zeeuwse jongvolwassenen (49%) en bijna de helft van de jongvolwassenen uit de rest van de Oosterschelderegio (44%) zouden in zo'n geval kiezen om hun opleiding in Zeeland te volgen. Beduidend minder Thoolse jongvolwassenen zouden dat doen. Nog geen derde van de Thoolse jongvolwassenen zou als dat mogelijk zou zijn er voor kiezen hun opleiding in Zeeland te volgen.

- **Meer Thoolse moeders hebben een lbo/vbo diploma**

Vergeleken met Zeeland (13%) hebben relatief veel Thoolse moeders van jongvolwassenen (17%) een lbo/vbo diploma. Bij de vaders vinden we geen verschil met de rest van Zeeland.

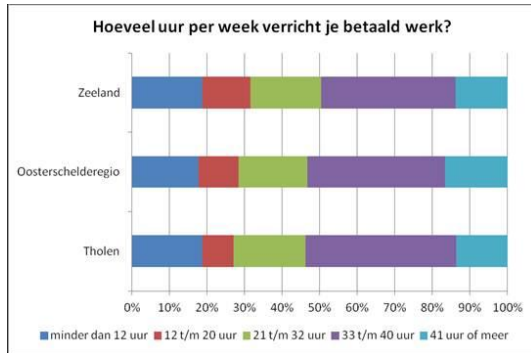
Tholen verschilt wat betreft opleidingsniveau van de jongvolwassenen en hun ouders niet met de regio.

Werk

- **Ruim acht op de tien Thoolse jongvolwassenen werken.**

Ruim 8 op de 10 jongvolwassenen hebben een betaalde baan of bijbaan. Daarnaast is 2% werkloos, 3% huisvrouw/-man, en 2% langdurig ziek of arbeidsongeschikt. Dit is vergelijkbaar met de andere gemeenten in de Oosterschelderegio en Zeeland.

- **Ruim de helft van de werkende Thoolse jongvolwassenen werkt meer dan 32 uur per week.**

Iets minder dan een vijfde van de werkende Thoolse jongvolwassenen heeft een klein baantje van minder dan 12 uur. Iets meer dan de helft (54%) werkt meer dan 32 uur. Dit wijkt nauwelijks af van het beeld in de overige Zeeuwse gemeenten en de regio.

Negen op de tien (92%) Thoolse jongvolwassenen zijn in loondienst.

- **Meer Thoolse jongvolwassenen werken buiten Zeeland (maar in Nederland)**

Thoolse jongeren (49%) werken minder vaak in de eigen gemeenten vergeleken met jongvolwassenen uit de rest van Zeeland (56%). Vergeleken met de andere gemeenten uit de regio (17%) en Zeeland (10%) werken veel meer Thoolse jongvolwassenen (41%) buiten Zeeland (maar in Nederland).

Thoolse jongvolwassenen die een baan hebben werken met name in de sectoren gezondheids- en welzijnszorg (22%) en (detail)handel (18%). Vergeleken met de overige Zeeuwse gemeenten werken meer Thoolse jongvolwassenen in vervoer en opslag en minder in de industrie en horeca. Ook vergeleken met de overige gemeenten uit de Oosterschelderegio werken minder jongvolwassenen in de horeca.

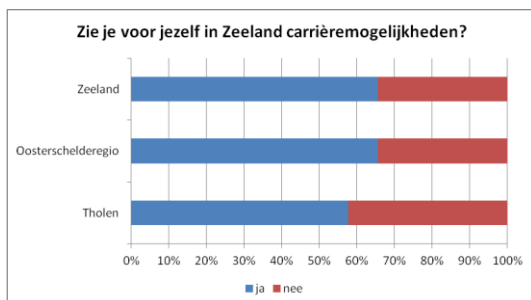
- **Meer Thoolse jongvolwassenen hebben een baan op hun niveau**

Driekwart van de Thoolse jongvolwassenen zegt dat het werk dat hij/zij doet aansluit bij de opleiding die ze hebben gevolgd. In Zeeland (68%) is dit bij iets minder jongeren het geval. Drie op de tien Zeeuwse jongeren vinden dat ze te hoog opgeleid zijn voor het werk wat ze doen, in Tholen zegt minder een kwart van de jongeren dit.

- **Meer Thoolse jongvolwassenen zijn zeer tevreden met hun functie, maar ook meer zijn er zeer ontevreden met hun functie.**

Bijna drie op de tien Thoolse jongeren (28%) zijn zeer tevreden met de huidige functie die ze hebben, dit is iets meer vergeleken met Zeeland (21%). Een op de tien jongeren (11%) in Tholen is zeer ontevreden over zijn/haar huidige functie, in Zeeland en in de regio is dit weer iets minder (7%).

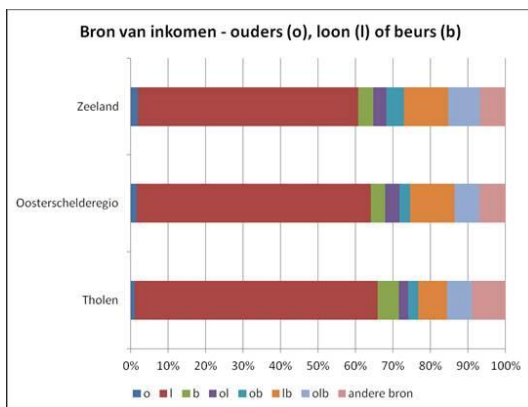
- **Minder Thoolse jongvolwassenen zien voor zichzelf carrièremogelijkheden in Zeeland.**

Bijna zes op de tien jongeren (58%) zien voor zichzelf carrièremogelijkheden in Zeeland. In Zeeland en in de regio zijn jongeren hier iets positiever over (66%).

Geldzaken

- **Meer Thoolse jongvolwassenen hebben vaker inkomsten uit alleen loon.**

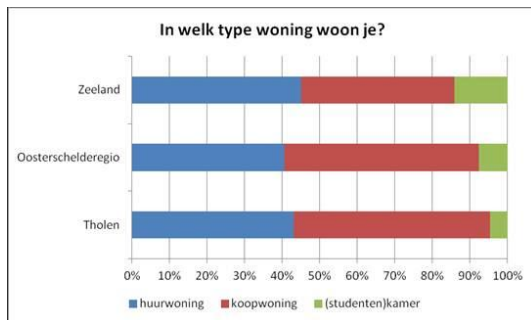
Vergeleken met de rest van Zeeland hebben Thoolse jongeren vaker inkomsten uit alleen loon (65%-59%). Een combinatie loon en beurs komt in Tholen minder vaak voor (8%-12%). Er zijn geen verschillen met de regio.

Minder Thoolse jongvolwassenen geven, vergeleken met de rest van Zeeland, geld uit aan huur of hypotheek van de kamer/ woning, telefoon en internet/tv abonnement.

- **Een op de twintig Thoolse jongvolwassenen heeft op dit moment één of meer schulden.**

Wonen en woonomgeving

- **Ruim de helft van de zelfstandig wonende Thoolse jongvolwassene woont in een koopwoning**

Een kwart van de Thoolse jongvolwassene woont zelfstandig. Van deze zelfstandig wonende Thoolse jongvolwassene woont een op de twintig Thoolse jongvolwassene in een (studenten)kamer. In de rest van Zeeland wonen meer jongvolwassene op kamers, drie van de twintig.

Ruim de helft van de zelfstandig wonende Thoolse jongvolwassene woont in een koopwoning en ruim vier op de tien jongeren wonen in een huurwoning.

Bijna alle zelfstandig wonende Thoolse jongvolwassene zijn

tevreden met de huisvesting, die ze nu hebben. Een op de twintig is ontevreden. Tholen verschilt niet met de rest van Zeeland en de Oosterschelderegio.

- **Minder Thoolse jongvolwassene zijn op zoek naar een woning.**

Vergeleken met de rest van Zeeland (32%) en de Oosterschelderegio (33%) zoeken minder Thoolse jongvolwassene (19%) een woning om te huren of te kopen. Met name minder Thoolse jongvolwassene staan vergeleken met de regio en Zeeland ingeschreven voor een huurwoning. Ruim een op de tien (12%) staat ingeschreven voor een huurwoning, in de rest van de regio en Zeeland staat ongeveer een kwart van de jongvolwassene ingeschreven voor een huurwoning.

- **Zeven van de tien Thoolse jongvolwassene vinden hun buurt een leuke buurt om te wonen.**

Zeven van de tien Thoolse jongvolwassene vinden hun buurt een leuke buurt om te wonen. Iets meer vergeleken met de rest van Zeeland, hoewel dit verschil niet significant is. Wat opvalt is dat meer Thoolse (9%) jongvolwassene hun buurt niet leuk vinden om in te wonen vergeleken met de rest van Zeeland (6%) en de regio (6%).

Thoolse jongvolwassene vinden, vergeleken met jongvolwassene uit de rest van Zeeland, vaker dat familie en een landschappelijke omgeving een buurt leuk maakt om in te wonen. Ook vergeleken met de regio vinden meer Thoolse jongvolwassene een landschappelijke omgeving belangrijk. Vergeleken met de regio en de rest van Zeeland vinden de Thoolse jongvolwassene uitgaansgelegenheden, woningen en winkels minder belangrijk.

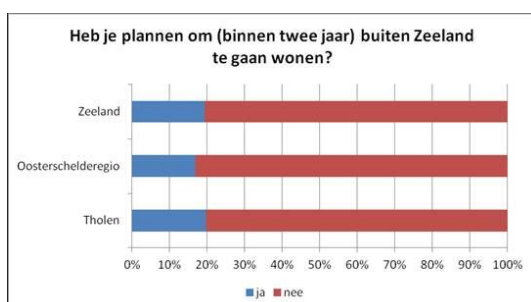
- **Minder Thoolse jongvolwassene vinden dat er voldoende voorzieningen zijn in hun buurt.**

Ongeveer driekwart van de jongvolwassene uit de rest van de Oosterschelderegio en Zeeland vinden dat ze voldoende voorzieningen hebben in hun buurt. In Tholen vinden bijna zes van de tien jongvolwassene dit.

- **Meer Thoolse jongvolwassene willen in een dorp of in het buitengebied wonen.**

Vergeleken met de rest van Zeeland willen meer Thoolse jongvolwassene in een dorp of buitengebied wonen en minder in een stad. Vergeleken met de regio willen meer Thoolse jongvolwassene wonen in het buitengebied en minder in een buitenwijk van een stad.

- **Twee van de tien Thoolse jongvolwassene hebben plannen om (binnen twee jaar) buiten Zeeland te gaan wonen.**

Acht op de tien Thoolse jongvolwassene hebben geen plannen om (binnen twee jaar) buiten Zeeland te gaan wonen. Er is geen verschil met de regio en de rest van Zeeland.

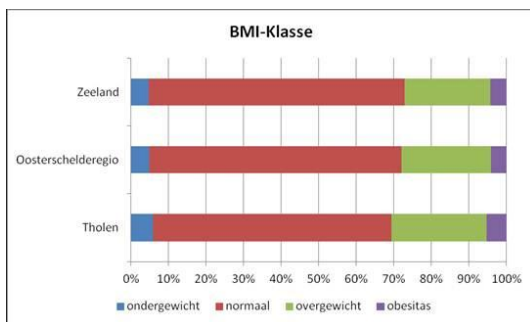
Aan de jongvolwassene die in Zeeland willen blijven wonen is gevraagd waarom ze Zeeland aantrekkelijk vinden om te blijven. Er is een aantal verschillen tussen de Thoolse jongvolwassene en die van de rest van de regio en

Zeeland. Vergeleken met de rest van Zeeland vinden meer Thoolse jongvolwassenen het landschap hier aantrekkelijk om te blijven. Vergeleken met de rest van de regio en Zeeland vinden minder Thoolse jongvolwassenen Zeeland aantrekkelijk om te blijven omdat ze hier werken, ze hier werk kunnen vinden of omdat ze hier studeren.

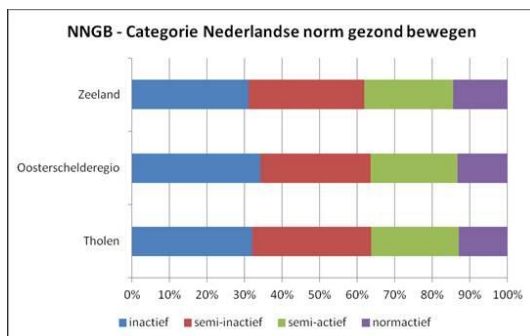
Aan de jongvolwassenen die willen vertrekken uit Zeeland is gevraagd waarom ze dat willen. Vergeleken met de regio en de rest van Zeeland willen meer Thoolse jongvolwassenen vertrekken uit Zeeland, omdat ze buiten Zeeland werken of om hun partner. Vergeleken met de rest van Zeeland willen minder Thoolse jongvolwassenen vertrekken uit Zeeland omdat ze buiten Zeeland studeren.

Gezondheid

- **Ruim negen van de tien Thoolse jongvolwassenen vinden dat ze een goede of uitstekende gezondheid hebben.**
- **Bijna tweederde van de Thoolse jongvolwassenen heeft een normaal gewicht.**

Een op de twintig Thoolse jongvolwassenen heeft ondergewicht. Drie van de tien hebben overgewicht of obesitas. Tholen verschilt niet met de regio en de rest van Zeeland.

Ruim een op de tien Thoolse jongvolwassenen haalt de norm gezond bewegen (dagelijks een uur sporten/intensief bewegen). Tholen wijkt niet af van de rest van Zeeland en de regio.

- **Negen van de tien Thoolse jongvolwassenen vinden dat ze genoeg vriend(innen) hebben.**

Het merendeel van de Thoolse jongvolwassenen vinden dat ze genoeg vriend(innen) hebben. Thoolse jongvolwassenen kijken hierin niet af van de rest van de regio en Zeeland. Wel zijn er verschillen in hoe ze hun vrienden hebben leren kennen.

Vergeleken met Zeeland en de regio hebben minder Thoolse jongvolwassenen hun vrienden leren kennen tijdens het uitgaan. Daarnaast hebben vergeleken met Zeeland minder Thoolse jongvolwassenen hun vrienden leren kennen via een (sport)vereniging,

Acht op de tien jongvolwassenen in Tholen geven aan dat ze altijd met iemand kunnen praten wanneer ze problemen hebben of ergens mee zitten. Vergeleken met de rest van Zeeland gaan meer Thoolse jongvolwassenen meestal naar hun (pleeg- of stief)vader (11%-7%)

- **Meer Thoolse jongvolwassenen hebben geen behoefte aan informatie**

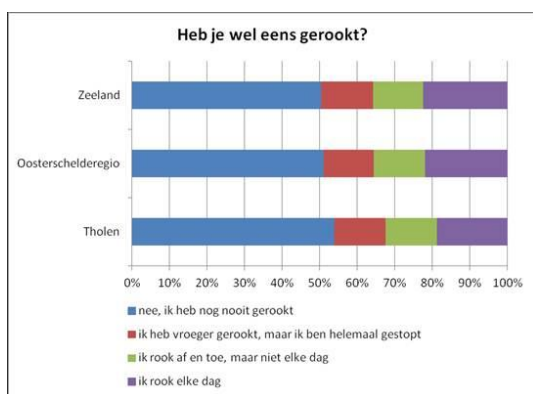
Aan de jongvolwassenen is gevraagd of ze de afgelopen 2 jaar informatie hadden willen hebben over 18 verschillende onderwerpen. Een kwart van de Thoolse jongvolwassenen had graag meer informatie willen hebben over opleiding en werk. Dit wijkt niet af van de regio en de rest van Zeeland. Bijna twee op de tien Thoolse jongvolwassenen (18%) hadden graag meer informatie willen hebben over wonen. Dit is minder vergeleken met de rest van Zeeland (24%). Ook over samenwonen wilden minder Thoolse jongvolwassenen (7%) meer informatie vergeleken met Zeeland (11%). Vergeleken met de regio (29%) wilden minder Thoolse jongvolwassenen (23%) informatie over opleiding.

Meer Thoolse jongvolwassenen (42%) waren vergeleken met de regio (32%) en de rest van Zeeland (30%) helemaal niet geïnteresseerd in meer informatie over een van de 18 onderwerpen.

- **Een derde van de Thoolse jongvolwassenen kent het CJG**

Een derde van de jongvolwassenen kent het CJG, geen van de jongvolwassenen (0%) heeft wel eens contact gezocht met het CJG. Tholen verschilt hierin niet met de rest van de regio en Zeeland.

- **Twee op de tien Thoolse jongvolwassenen roken elke dag**

Ruim de helft van de Thoolse jongvolwassenen heeft nog nooit gerookt. Twee van de tien roken elke dag. Tholen wijkt niet af.

Ruim een op de tien Thoolse jongvolwassenen heeft in de afgelopen 4 weken gegokt om geld. Er zijn geen verschillen tussen Tholen en de regio en de rest van Zeeland.

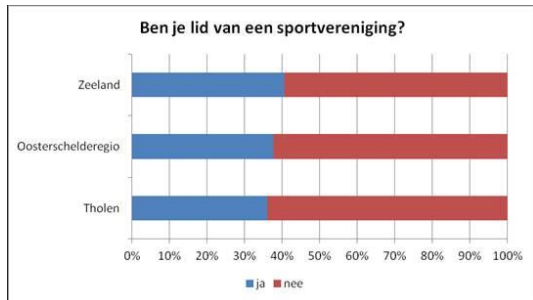
- **Minder Thoolse jongvolwassenen drinken alcoholhoudende dranken.**

Vergeleken met de regio (87%) en Zeeland (86%) drinken minder Thoolse jongvolwassenen (82%) wel eens alcoholhoudende dranken. Zes van de tien Thoolse alcohol drinkende jongvolwassenen hebben in de afgelopen 4 weken minstens 1x vijf of meer glazen alcohol gedronken bij één gelegenheid. In de rest van Zeeland hebben meer jongvolwassenen dit gedaan.

- **Een op de twintig Thoolse jongvolwassenen heeft de afgelopen 4 weken drugs gebruikt.**

Vrije tijd en (sport)verenigingen

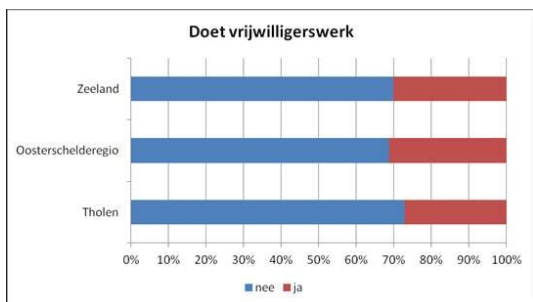
- **Een derde is lid van een sportvereniging**

Ruim een derde van de Thoolse jongvolwassenen (36%) is lid van een sportvereniging. Dit wijkt niet af vergeleken met de rest van Zeeland en de regio.

Meer Thoolse jongvolwassenen (41%) zijn, vergeleken met de rest van Zeeland (27%), lid van een kerkelijke vereniging.

- **Minder Thoolse jongvolwassenen doen vrijwilligerswerk voor een sportvereniging**

Ruim een kwart van de Thoolse jongvolwassenen doet vrijwilligerswerk. Dit is vergelijkbaar met Zeeland en de rest van de regio. Vergeleken met de rest van Zeeland (13%) en de regio (13%) doen minder Thoolse jongvolwassenen (8%) vrijwilligerswerk voor een sportvereniging.

Ongeveer een op de zeven Thoolse jongvolwassenen (15%) doet vrijwilligerswerk voor een andere vereniging of club (geen sport). Dit verschilt niet met de regio en Zeeland.

- **Een op de tien Thoolse jongvolwassenen geeft momenteel mantelzorg.**

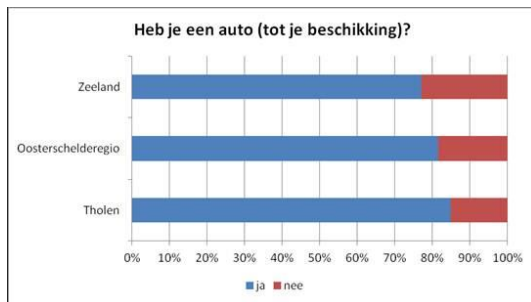
- **Minder Thoolse jongvolwassenen zijn naar een discotheek, cafe en bioscoop geweest.**

Jongvolwassenen uit Tholen gaan het vaakst naar restaurants en feesten bij vrienden/vriendinnen. Zes van de tien Thoolse jongvolwassenen zijn de afgelopen 4 weken minstens 1 keer naar een restaurant geweest. Ook zijn ruim zes van de tien Thoolse jongvolwassenen naar een feest bij vrienden/vriendinnen geweest. Tholen wijkt hierin niet af van de rest van Zeeland en de regio. Vergeleken met de rest van Zeeland en de regio zijn minder Thoolse jongvolwassenen de afgelopen 4 weken minstens 1 keer naar een discotheek, café en bioscoop geweest.

Vergeleken met de regio en de rest van Zeeland kijken minder Thoolse jongvolwassenen televisie, ook gaan minder Thoolse jongvolwassenen uit.

Mobiliteit

- **Meer Thoolse jongvolwassenen maken wel eens gebruik van een auto**

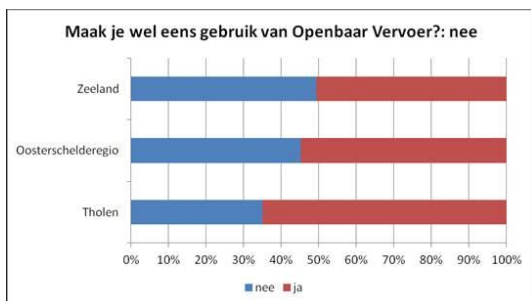

Ruim acht op de tien jongvolwassenen in Tholen hebben een auto tot hun beschikking. Dit is meer vergeleken met Zeeland (85%-77%). Bijna zeven op de tien jongeren maken wel eens gebruik van een auto voor woon-werkverkeer, in Zeeland maken zes op de tien jongeren hier wel eens gebruik van.

Negen op de tien Thoolse jongvolwassenen (90%) maakt wel een gebruik van een auto. Dit zijn er meer vergeleken met de rest van Zeeland (85%). Het auto gebruik van de Thoolse jongvolwassenen verschilt niet van dat van de

jongvolwassenen uit de rest van de regio.

- **Minder Thoolse jongvolwassenen maken wel eens gebruik van het openbaar vervoer.**

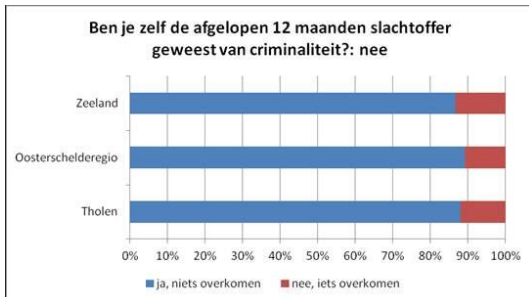

Een derde van de Thoolse jongvolwassenen (35%) maakt wel eens gebruik van het openbaar vervoer. In de rest van de regio (45%) en Zeeland (49%) maken meer jongvolwassenen wel eens gebruik van openbaar vervoer.

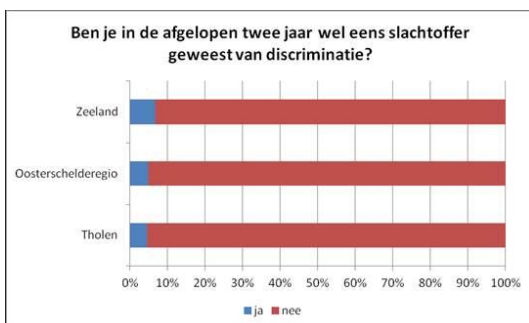
In Tholen maken minder jongvolwassenen (16%) in hun vrije tijd gebruik van het openbaar vervoer vergeleken met de regio (23%) en Zeeland (29%).

Ongewenst gedrag

- **Een op de twintig heeft in de afgelopen 12 maanden te maken gehad met de politie voor het plegen van een strafbaar feit**
- **Ruim een op de tien Thoolse jongvolwassenen is de afgelopen 12 maanden slachtoffer geweest van criminaliteit.**

Ruim een op de tien is slachtoffer geweest van criminaliteit. Er zijn geen verschillen tussen Tholen, de rest van de regio en Zeeland.

Een op de twintig Thoolse jongvolwassenen is in de afgelopen 2 jaar wel eens slachtoffer geweest van discriminatie. Net als bij criminaliteit wijkt Tholen niet af van de rest van de regio en Zeeland.

Politiek en maatschappij

- **Thoolse jongvolwassenen zien vergrijzing als grootste toekomstig probleem**

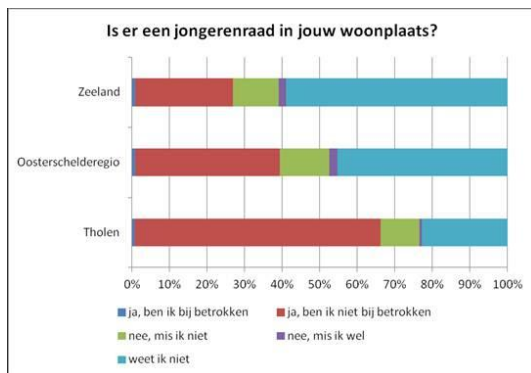
Het grootste probleem over tien jaar in Zeeland is volgens Thoolse jongvolwassenen:

1. Vergrijzing (30%)
2. Geen grote problemen (20%)
3. Criminaliteit (12%)
4. Werkloosheid (11%)

- **Thoolse jongvolwassenen denken vaker dat er over 10 jaar geen grote problemen zullen zijn**

Hoewel in Tholen vergrijzing op de eerste plaats staat van grootste problemen in de toekomst, denken vergeleken met de rest van Zeeland (36%) minder jongvolwassenen dat dit over 10 jaar het grootste probleem zal zijn. Thoolse jongvolwassenen zijn optimistischer dan de jongvolwassenen uit de rest van Zeeland en de regio. Twee van de tien Thoolse jongvolwassenen (20%) denken dat er over 10 jaar geen grote problemen zullen zijn, terwijl in de rest van Zeeland 11% dit denkt en in de regio 14%.

- **Meer Thoolse jongvolwassenen weten dat er een jongerenraad is in hun woonplaats.**

Beduidend meer jongvolwassenen in Tholen zijn op de hoogte van het bestaan van een jongerenraad in hun woonplaats vergeleken met de jongeren in Zeeland en de regio.

- **Meer Thoolse jongvolwassenen vinden dat ze voldoende informatie krijgen over zaken in hun woonplaats.**

Ruim de helft van de Thoolse jongeren vindt dat ze genoeg informatie krijgen over zaken die jongeren aangaan. In de rest van Zeeland vinden maar vier op de tien jongvolwassenen dat ze voldoende informatie krijgen.

- **Meer Thoolse jongvolwassenen zijn lid van een politieke partij**

Een derde van de Thoolse jongvolwassenen is helemaal niet geïnteresseerd in politieke onderwerpen. Bijna drie van de tien is redelijk of zeker geïnteresseerd. Tholen wijkt hierin niet af van de regio en Zeeland.

Een op de tien jongeren in Tholen is lid van een politieke partij, in de regio en in Zeeland is dit ongeveer één op de twintig jongeren.

Bijlage 1: Responsverantwoording

Methode

De vragenlijst is zowel via internet als op papier aangeboden in april 2012. In alle gemeenten, behalve Borsele, is een herinneringsbrief verstuurd. De respondenten konden (om invullen aantrekkelijk te maken) een iPad winnen.

Respons

In tabel 1 is de respons (na opschoning van het databestand) per gemeente opgenomen. Borsele heeft het laagste responspercentage, Veere het hoogste.

Tabel 1 Respons per gemeente

	netto verzonden	in bestand	% respons
Borsele	847	173	20,4%
Goes	1080	299	27,7%
Hulst	635	170	26,8%
Kapelle	325	95	29,2%
Middelburg	1713	453	26,4%
Noord-Beveland	172	49	28,5%
Reimerswaal	840	227	27,0%
Schouwen-Duiveland	895	288	32,2%
Sluis	555	162	29,2%
Terneuzen	1469	426	29,0%
Tholen	877	253	28,8%
Veere	613	202	33,0%
Vlissingen	1539	352	22,9%
Zeeland	11560	3149	27,2%

Weging

Vaak is het zo dat hoger opgeleiden eerder geneigd zijn een vragenlijst in te sturen. Er is gekeken of dat voor dit onderzoek ook geldt door te kijken naar de respons onder studerende en niet-studerende, waarbij voor studerende nog onderscheid gemaakt is naar hoog (hbo/wo) en laag (mbo/vo). Uiteraard verschilt deze verdeling naar leeftijd (er zijn immers steeds meer jongeren klaar met hun opleiding naarmate ze ouder worden) en geslacht. Er blijkt inderdaad een ondervertegenwoordiging van niet-studerende en een oververtegenwoordiging van studerende aan een hogere opleiding te zijn.

In dit onderzoek wordt hiervoor gecorrigeerd door te wegen naar woonregio, leeftijd, geslacht en studerende (hoog, laag, niet). Respondente die naar verhouding te weinig voorkomen in het databestand krijgen een zwaarder gewicht (tellen zwaarder mee) dan respondenten die naar verhouding te veel in het bestand zitten. Hierdoor is er een verschil tussen het aantal ongewogen en het aantal gewogen respondenten (zie tabel 2).

Tabel 2 Ongewogen en gewogen respondenten per woongemeente

Woongemeente	ongewogen	gewogen
Borsele	173	155
Goes	299	283
Hulst	170	163
Kapelle	95	86
Middelburg	453	476
Noord-Beveland	49	48
Reimerswaal	227	222
Schouwen-Duiveland	288	286
Sluis	162	156
Terneuzen	426	408
Tholen	253	244
Veere	202	224
Vlissingen	352	373
Zeeland	3149	3123